

Leder

Idealet om internasjonalisering og åpenhet er ikke et nymotens globaliseringspåfunn, men en kjerneverdi ved forskningen som sådan. Litteraturforskningen har imidlertid også ofte nasjonalkulturelle hensyn å ta, for eksempel for å ivareta og formidle kunnskap om tekster innenfor en avgrenset språklig tradisjon som den skandinaviske. Et tidsskrift som Edda, som henvender seg til skandinavisere i alle land og bidrar til et forskerfellesskap omkring nordisk litteratur, står overfor en rekke utfordringer når det gjelder internasjonalisering. Vi vil gjerne bringe kunnskap om nordisk litteratur ut over skandinavistikkens internasjonale grenser, men må holde på at innenfor vårt fagområde er skandinaviske språk å regne som internasjonale forskningsspråk.

Internasjonalisering innebærer imidlertid også å hente inn perspektiver utenfra i arbeidet med nordisk litteratur. Dette vil man finne et godt eksempel på i nåværende nummer når Jens Lohfert Jørgensen med sin artikkel skriver seg inn i et voksende forskningsfelt («Literature and Science») som prøver å gjøre møtet mellom litteraturvitenskapen og realfagene til et fruktbart utgangspunkt for å lese tekster. Lohfert Jørgensen leser J.P. Jacobsens roman *Niels Lyhne* opp mot samtidens utvikling av røntgenteknologien. Han skisserer en argumentasjon som enkelte i utgangspunktet ville mene ikke kunne være mer enn et artig tankeeksperiment: Kan Jacobsens roman med sine litterære teknikker og motiver sies å foregripe utviklingen av medisinske teknologier? Eller mer generelt: På hvilke måter kan litteratur, som speiler menneskelig forestillingsevne og fantasi, gå forut for en viten som først senere blir etablert som sikker i de såkalte harde vitenskapene? Det er sikkert all grunn til å forholde seg konstruktivt og dialogisk til dette møtet mellom vitensformer: Snarere enn å se humaniora, fortolkningsvitenskapene, som fullstendig adskilt fra naturvitenskapen, og dermed bidra til å øke kløften mellom de to tradisjonene, bør en satse på utvikling og gjensidig aksept.

Det kan være vel verdt å gå i dialog med naturforskerne og deres tenkemåte, men det betyr ikke at måten naturforskerne driver fagene sine på *per se* er bedre egnet til «vitenskap» enn de fremgangsmåter og metoder vi finner i fortolkningsfagene. Et godt eksempel her er kravet om å bruke engelsk som fagspråk, som det ser ut til å være allmenn aksept for i naturvitenskapen. Littera-

turvitere vil, som en rekke andre forskere innen estetiske fag, spørre seg om det å skrive og publisere på engelsk – tidens *lingua franca* – bør anses for å være den eneste rette måten å gå i internasjonal dialog på? For det første er det slik at fagspråkene i de enkelte landene, særlig i små land, står i fare for å gå av bruk. Dermed vil man blant annet miste muligheten til å kunne formidle forskningen direkte og forståelig til et allment publikum. For det andre kan man mer direkte spørre om ikke kravet om internasjonalisering – som i seg selv er et berettiget krav for å sikre kvaliteten i forskningen hjemme – bør løsrives fra kravet om å skrive på engelsk. Går ikke forskeren i internasjonal dialog dersom hun skriver på tysk, fransk eller et annet språk som gjør det mulig for andre enn morsmålsbrukere å lese forskningstekstene? Edda er i så henseende et godt forum for internasjonalisering av forskning i nordisk litteraturvitenskap, fordi det er et tidsskrift som muliggjør at nordiske forskere kan publisere internasjonalt på sitt morsmål. Redaksjonen ser det derfor som viktig å motarbeide det stadig økende presset om engelsk som publiseringsspråk, og som nivå 2-tidsskrift følger vi derfor lojalt opp det punkt i Eddas reglement som sier at man ikke antar artikler på engelsk skrevet av forskere som har et skandinavisk språk som morsmål.

Dette innebærer selvsagt ikke at vi ikke tar imot engelske artikler skrevet av forskere i engelskspråklige land, slik Otto Reinerts artikkel i foreliggende nummer vitner om. I sin tekst om Ibsens *Kjærlighedens Komædie* argumenterer Reinert for å lese dette stykket som en tragikomedie mer enn som en ren komedie. En slik lesning vil ikke minst innebære at dette stykket står frem som et modent uttrykk for Ibsens diktekunst, særlig fordi det ifølge Reinert på en subtil måte avviser all generalisering om kjærlighetens og ekteskapets vesen. Også dette nummerets siste artikkel formidler inntrykket av en tekst som med sin merkelige blanding av tragiske og komiske innslag impliserer en frigjøringsstrategi: Andreas Lombnæs leser Thure Erik Lunds Myrbråtenfortellinger som en morsom og skremmende rapport om rikets tilstand, en rapport som lar oss sitte igjen uten tydelig moral. Med sitt gjennomførte, interessante og til dels krevende prosjekt er Lund blant de norske samtidsforfattere som i størst grad har blitt gjenstand for litteraturforskernes oppmerksomhet, det reflekteres også i Eddas spalter.

Det kan virke som om Edda-redaksjonen med årets tre første utgaver har lagt seg på en norm som tilsier tre vitenskapelige arbeider i hvert nummer. Redaksjonen betrakter dette som et minimumstall, og vil gjerne trykke flere artikler, men er da avhengig av så vel bidragsytere som fagfellevurderere. Vi er uansett glade for å kunne fylle nummeret med grundige, kvalifiserte og klare anmeldelser som kan bidra til et nordisk, det vil også si: internasjonalt, fagfellesskap.

Christine Hamm

Jørgen Magnus Sejersted

Eirik Vassenden